

“Crear el Baix Montseny seria molt beneficiós”

“Hi ha trets comuns amb pobles que ara són al Vallès i que no els tenim amb pobles de la Selva”

“Faig moltes coses, però em guanyo la vida com a agent immobiliari”

Andreu Pujol, al claustre del monestir de Sant Salvador de Breda, fa uns dies Foto: MANEL LLADÓ.

Andreu Pujol Mas (Breda, 1986) és historiador, historiador de l'art, escriptor, articulista, regidor de Cultura i Patrimoni de l'Ajuntament del seu poble i agent immobiliari. Militant d'ERC, Pujol prepara la tesi sobre l'arquitectura escolar del noucentisme, i en aquesta entrevista defensa la creació de la comarca del Baix Montseny –amb part de municipis de la Selva i del Vallès Oriental–. Amb web propi, l'historiador bredenc critica, a més, que alguns no vulguin ni tan sols debatre si hi ha d'haver exèrcit català.

No tenim televisió porqueria. Consumim productes aliens, que és

un altre tipus de colonització

Per sistema no pot ser que ens oposem a qualsevol forma de poder, perquè així mai serem independents

Veient la seva biografia, trobo que és polifacètic. Però com es considera?

No ho sé. He fet una mica de tot, no ho sabria: faig coses de periodista, de polític, d'escriptor, faig moltes coses, però em guanyo la vida com a agent immobiliari. El que m'agrada és tot allò relacionat amb la cultura, la política. Això és el que m'agrada, però també ens hem de guanyar la vida, a part. No ho sé.

No sabia que fes d'agent immobiliari, tal com m'ha comentat. Com ha estat?

D'alguna cosa s'ha de viure. Viure d'escriure és molt difícil i, per tant, per qüestions diverses, em va sortir aquesta possibilitat, i és una feina com una altra.

Vostè és del 1986, igual que l'alcalde de Breda, Dídac Manresa. El 24 de maig van guanyar per majoria absoluta les municipals. Quina va ser la clau?

L'èxit es deu... Fa de mal de dir, perquè parles d'un mateix, però l'èxit d'ERC es deu al fet que era el projecte més sòlid i l'equip, crec que també era el més bo. Em sembla que això va ser qüestionable, i per això es va guanyar d'aquesta manera. No ho dic per desmerèixer els altres, però el programa estava molt ben travat, en visió global del poble i cap on s'havia d'avançar.

I aquests joves d'ERC què han de fer a Breda?

Hi ha diversos grans reptes. Un dels principals és el del patrimoni històric. Està en una situació de decadència. Per tant, una de les claus d'aquest mandat és invertir en patrimoni, però, és clar, costa molts diners i vol temps.

Hi estem treballant i tindrem els primers fruits l'any que ve. I volem aprofundir en la participació ciutadana. En això s'ha començat a avançar. Fins ara s'havia treballat en un ajuntament de portes tancades, i amb bastant distància respecte del ciutadà, i jo crec que es feia perquè duia menys problemes. Volem fer una mica al revés. De vegades, obrint-te, trobes solucions en què no havies pensat. De vegades, el ciutadà et fa adonar de coses que no havies detectat. En això ja ens hem trobat algunes coses.

I què s'han trobat, en això de la participació ciutadana?

A través de les xarxes socials, t'arriben molts inputs sobre si hauríem de millorar això o arreglar allò. I és positiu. Per exemple, hi va haver uns aiguats molt forts a l'agost, i en una reunió posterior amb els veïns ens van proposar que seria bo recuperar els antics recs que passaven pels camps per desviar les aigües que entren al poble. I ara això ja s'està fent. I aquesta solució no l'hauríem trobat per nosaltres mateixos.

En algun currículum seu parla de Breda (Montseny). No és de la Selva? Què és el Montseny o el Baix Montseny, una subcomarca? D'on són vostès?

Parlo per mi. Crec en la realitat comarcal del Baix Montseny, i hi crec perquè és una cosa que ja es produeix per si sola. El moviment de persones és molt més gran de Breda cap a Sant Celoni i Palautordera, etc., que no de Breda cap a Santa Coloma de Farners o a la costa. És una qüestió geogràfica, i és una qüestió de realitats molt antigues. Quan [el geògraf] Pau Vila fa les enquestes i pregunta als mercats de quina comarca se senten els veïns [a la dècada dels quaranta del segle XX]... els pobles d'aquí al voltant diuen que van al mercat de Sant Celoni i que se senten de la comarca del Montseny, o de la Conca de la Tordera. Era una cosa que no tenia nom, però que ja existia. Sóc fill de la realitat del Baix Montseny. El meu pare era de Vallgorguina (Vallès Oriental) i hi vivia, i la meua mare, de Breda, i es van trobar a Sant Celoni. Sóc fill d'aquesta realitat, i és una cosa que existeix i que no es pot negar. El fet que es plasmés en una comarca real aportaria molts beneficis a la gent que hi viu. Seria facilitar les coses i per a la gent de Breda seria molt més pràctic. Perquè ara tenim una sèrie de serveis que ens fan anar a Santa Coloma [de Farners]. Seria molt més lògic que els tinguéssim a Sant Celoni, que ho tenim a un quart. A Santa Coloma, ho tenim a mitja hora o tres quarts.

El suposat canvi a vegueries inclou aquest canvi?

No ho sé. En l'aspecte turístic, el Baix Montseny té dos parcs naturals: el Montseny i el Montnegre. Estem englobats en la comarca de l'aigua [la Selva] i jo dic: què és això? Els pobles del Baix Montseny tenen els trets comuns de zona boscosa. Es podria també aprofundir molt en l'explotació forestal. Hi ha trets comuns amb pobles que ara són al Vallès i que no els tenim amb pobles de la Selva.

Ha dit que li agrada escriure.

Ara sóc director d'El Matí digital, que pren el relleu d'un antic diari [de la dècada dels trenta del segle passat], vinculat a la democràcia cristiana. Els que van fundar El Matí digital eren un grup de gent crítica d'Unió Democràtica de Catalunya, fa cinc o sis anys. Era un corrent crític d'Unió que ja va sortir del partit. Van tenir aquesta idea de fer un diari digital, és un diari d'opinió, no hi ha notícies. Jo vaig anar a parar aquí arran d'una biografia que vaig escriure sobre mossèn Pere Ribot, de Riells i Viabrea, un capellà catalanista, antifranquista... Els vaig conèixer i jo, que no sóc d'Unió, ni demòcratacristià i que no vinc d'aquesta tradició, en sóc el director.

Com és la feina de director?

És anar buscant opinadors i que vinguin articles amb periodicitat. És anar buscant entrevistes, és coordinar un seguit de gent propera al diari i buscar-ne de nova. S'escriu sobre catalanisme, però el mitjà és molt obert i

transversal.

Es va especialitzar en alguna etapa de la història?

No, no, però el que m'interessa més és el noucentisme, sobre el qual he començat a fer la tesi.

I de què va la tesi?

Tracta sobre l'arquitectura escolar noucentista. Els edificis d'escoles d'estil noucentista a Catalunya. M'interessa perquè lliga un seguit de coses: l'art noucentista, que m'interessa i m'atrau, darrere el qual hi ha una idea de país que m'agrada. Lliga amb una idea de país.

Des de la política, que es comença a estructurar un país, també a través de les escoles. Per això em va semblar interessant.

L'octubre del 2013 vostè va escriure un llibre, 'Ministeri d'incultura. Catalunya a la recerca d'un kitsch nacional', sobre la falta de productes culturals de baix nivell en català i pensats en català. Per ser un país normal també cal baixar a aquests nivells?

Sí, per ser un país normal, s'ha d'arribar a tots els nivells de tot.

Als més alts i també als més baixos?

Als països normals hi ha gent de tot tipus. I era una reflexió que feia temps que em feia: vivim molt còmodes des de la catalanitat atribuint a Espanya les coses que no ens agraden. "No, d'això nosaltres no en fem." De televisió porqueria, per exemple, no és que no en fem ni en consumim sinó que realment la consumim a través d'un producte que ens passa per un filtre que ens ve de fora. Això no és sa, perquè no és normal. Tots els països, fins els més civilitzats, tenen aquests productes. Tots els que tenen nivells culturals més alts que nosaltres, també. I el fet que Catalunya no en tingui no és una virtut, és una anomalia, més aviat. És un defecte perquè vol dir que no hem estat capaços de fer-ne i que necessitem consumir productes aliens, que és un altre tipus de colonització.

Per què és pensat des de fora?

De vegades, el que és fort és que és pensat i produït des de Catalunya, passat per un filtre de fora i consumit a Catalunya en castellà i amb referents de fora. És una situació una mica malaltissa. Hi ha productores que fan això amb una òptica hispanocèntrica però es consumeix a Catalunya. No té cap lògica, no té cap sentit.

Ara que es pot construir un estat propi, és una de les coses a corregir.

La reflexió de fons, per mi, no és què hauria de tenir una república. La mentalitat ha de ser diferent. Quan se sent a parlar d'un exèrcit català tothom es posa les mans al cap. Potser sí que no en voldrem, però ho hem de decidir. Sembla que hi ha coses, les dolentes, que sembla que nosaltres no les puguem tenir: la teleporqueria, la policia, l'exèrcit... Això no ens agrada. Estem més còmodes pensant que ho té Espanya i nosaltres no. Això és perquè tenim al·lèrgia al poder, por al poder. Això són eines de poder. Però el que hem de decidir és si ho volem o no. Però per sistema no pot ser que ens oposem a qualsevol forma de poder perquè així mai serem independents. Perquè independència vol dir sobirania, poder.

I la reflexió de fons és aquesta, més que si és bo tenir-la o no.

Parla de la industrialització i l'acumulació de gent i de la comunicació de masses. La hipotètica república catalana també serà una unió de ciutats. On queden pobles com Breda?

Els pobles m'agraden molt. Jo no marxaria mai del poble, però l'ideal del noucentisme de la Catalunya ciutat s'ha anat fent real per les noves tecnologies, les infraestructures. No són tan diferents els referents d'una persona de poble que una de ciutat, per l'accés a la informació, però les vides són lleugerament diferents. A principis del segle XX, en canvi, la gent de poble seguia lligada al folklore i la gent de la ciutat es vinculava a la cultura de masses. Avui tant uns com els altres tenen els mateixos referents: llegeixen els mateixos llibres, veuen les mateixes televisions, llegeixen els mateixos diaris. Aquesta diferència no es veu tant.

En l'esmentat llibre, parla d'Operación Triunfo' com a televisió porqueria. Ho és 'Oh Happy Day'?

Agafa un dels models, que és Operación Triunfo, i ho aplica a les corals. Una mica sí que la filosofia és la mateixa, però el que passa és que, quan passa pel sedàs de TV3, que és una televisió pública i segons quines coses no les pot fer, sempre rebaixa el nivell de porqueria, diguem-ne. Operación Triunfo era una mena de Gran Hermano. També entraven a la casa del participant, miraven la vida diària, totes les xafarderies... Això no es fa a Oh Happy Day. El fet que hi entrin corals ja és una cosa més cultural. El model és el mateix, però rebaixat.

De vegades, però, s'exploten les reaccions, els sentiments...

Sí, potser sí. El que passa és que TV3, pròpiament, no fa televisió porqueria. No en fa i no n'hauria de fer, que és el que s'ha de fer. El que passa és que hi hauria d'haver a Catalunya unes televisions privades que fessin el que haguessin de fer. Des dels Estats Units fins a Suïssa i fins a Suècia passa, però aquí no: aquí la televisió porqueria queda en mans alienes.

La primera part del llibre és molt periodística. Li agradaria haver-s'hi dedicat?

A mi, el que m'agrada és anar pels llocs i parlar amb la gent, conèixer-la. I això m'ho permet el periodisme o la política. Vaig coneixent gent, fent coses diferents. Per això, faig coses de periodisme, de política.

Va ajudar a crear la revista 'Montserrat'. Encara es publica?

No [somriu]. Va durar poc, no sé si ni un any. Va ser una iniciativa amb l'alcalde d'Arbúcies, Pere Garriga, i la periodista Marta Rubio. Era una revista en paper que tenia com a àmbit el Baix Montseny. Es volia fer una revista amb paper de qualitat, disseny de qualitat, amb informació històrica, cultural sobre el Baix Montseny.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 29-11-2015 Pàgina 18

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/918699-lcrear-el-baix-montseny-seria-molt-beneficiosr.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui